

Háskóla, -iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytið
Arnarhvoli við Lindargötu
101 Reykjavík

Reykjavík, 13. mars 2023

Efni: Umsögn um breytingu á lögum um handiðnað nr. 42/1978 (útgáfa sveinsbréfa) -mál nr. 53/2023

Umsögn Rafiðnaðarsambands Íslands, Samiðn -samband iðnfélaga, Matvís og VM - félag vélstjóra og málmtæknimanna (hér eftir, öll saman, nefnd Fagfélögin) er eftirfarandi:

Í athugasemdum við frumvarpið kemur fram að aðkoma háskóla- iðnaðar og nýsköpunarráðuneytisins að útgáfu sveinsbréfa sé í raun umsýsla, prentun og undirritun sveinsbréfa, samskipti við framkvæmdaaðila sveinsprófa og staðfestingar sveinsréttinda eða endurútgáfa sveinsbréfa þegar aðilar hafa glatað áður útgefnum sveinsbréfum. Þá kemur fram að frumvarpinu sé ætlað að einfalda umsýslu og útgáfu sveinsbréfa og gera hana rafræna.

Fagfélögin fagna því að frumvarpinu sé ætlað að auðvelda þeim sem hlotið hafa sveinsbréf að sýna fram á réttindi sín og staðreyna þau gagnvart neytendum. Þá taka Fagfélögin undir með frumvarpshöfundum að það sé jákvætt að ferlið við útgáfu sveinsbréfa sé gert rafrænt þar sem það leiði til aukinnar skilvirkni og hagræðingar fyrir þá sem lokið hafa sveinsprófi í iðngreinum.

Í 3. grein frumvarpsins er lagt til að sektarheimild í 5.tl. 1. mgr. 15. gr. iðnaðarlaga verði felld niður. Ákvæðið felur í sér að hægt sé að beita sektum ef maður eða fyrirtæki tekur nemendur til verklegs náms, enda þótt hann eða það eigi ekki rétt til þess, eða tekur nemendur til náms í annarri iðn en þeirri, sem hann er meistari í, eða heldur nemendur án löglegs samnings. Þessari breytingu mótmæla Fagfélögin harðlega þar sem mikið hefur reynt á beitingu ákvæðisins gagnvart atvinnurekendum sem ráða til sín nemendur án þess að hafa nemaleyfi og meistararéttindi í iðngrein sem þeir starfa við, sjá t.d. niðurstöðu héraðsdóms Reykjavíkur í máli nr. S-208/2010 þar sem atvinnurekandi var dæmdur til greiðslu sektar á grundvelli ákvæðisins. Fagfélögin telja ákvæðið nauðsynlegt til að tryggja markmið og eftirfylgni með iðnaðarlögum auk þess að veita varnaðaráhrif og stemma stigu við brotum á iðnarlögum.

Að lokum vilja Fagfélögin koma á framfæri áhuga sínum á beinu samráði við stjórnvöld þegar kemur að breytingum á iðnaðarlögum og reglugerðum um iðngreinar.

Virðingarfyllst, f.h. Fagfélaganna

Elsa María Rögnvaldsdóttir
Lögfræðingur

